

30 година аутокефалности Албанске Православне Цркве

Његово Блаженство Архиепископ Тиране, Драча и све Албаније г. Анастасије началствовао је 24. јуна 2022. године, на празник Рођења Светог Јована Крститеља, светом архијерејском Литургијом у Благовештенском храму у Тирани. Том приликом, свечано је прослављен двоструки јубилеј: три деценије од васпостављања аутокефалне Албанске Православне Цркве и три деценије од избора архиепископа Анастасија за првојерарха аутокефалне Албанске Православне Цркве.

***

Његово Блаженство Архиепископ Тиране, Драча и све Албаније Анастасије (Јанулатос) рођен је 4. новембра 1929. године у Пиреју. Био је професор историје религија (1972-1992.) и декан Богословског факултета при Атинском универзитету (1983-1986.). Данас је професор емеритус тог Универзитета. Носилац је почасних доктората са 19 универзитета и факултета из Грчке, САД, Кипра, Румуније, Грузије, Албаније, Италије. Дописни је члан (1993-

2005.) и почасни члан (од 2006.) Атинске академије наука.

На постдипломским студијама на универзитетима у Хамбургу и Марбургу изучавао је Историју религија и етнологију. Светске религије је проучавао и путујући кроз земље у којима оне имају развијен живот. Поред савременог и древногрчког језика, говори енглески, француски и немачки, а као радне користи латински, италијански, шпански и албански.

Одиграо је пионирску улогу у подстицању интересовања за православље током свог мисионарског рада широм света почев од 1958. године. За јерођакона је рукоположен 1960. године, а за јеромонаха – архимандрита 1964. године. За Епископа Андрусе изабран је 1972. године док се налазио на положају генералног директора издавачке куће Апостолики Дијаконија Грчке Цркве (1972-1992.). Био је местобљуститељ Митрополије иринупољске у Источној Африци од 1981. до 1990. године, Митрополит Андрусе и патријарашки егзарх у Албанији (1991-1992.). За Архиепископа Тиране и све Албаније изабран је у јуну 1992. године.

Био је генерални секретар Извршног одбора за светско мисионарство Синдесмоса, свеправославне омладинске организације (1958-1961.), потпредседник Синдесмоса (1964-1977.); оснивач и председник Међуправославног мисионарског центра Поревтендес од 1961. године. Био је члан Међународног одбора за мисионарске студије Светског савета Цркава (1963-1969.), секретар за истраживање мисионарства и за односе са Православним Црквама при ССЦ (1969-1971.), а од 1971- до 1974. године управљао је Центром за мисионарске студије при Атинском универзитету. Као директор Апостолики Дијаконије започео је многе богословске, образовне, издавачке програме; посебну пажњу је посветио питању мисионарења у источноафричким земљама Кенији, Уганди и Танзанији. Организавао је и развио православне мисионарске подухвате. Признат је за Великог добротвора Патријаршије александријске и све Африке.

Као Архиепископ, почев од 1992. године, у крајње тешким околностима успоставио је и развијао је аутокефалну Албанску Православну Цркву која је била потпуно запуштена током деценија комунистичког режима. Премда је формална слобода била враћена у тој земљи, почетне године су биле драматично време за православну заједницу у Албанији, где није опстао ниједан епископ, а ниједан потенцијални кандидат није имао канонске услове да би био хиротонисан; остало је једино 15 пензионисаних и болесних свештеника. Није било храмова (били су или уништени или претворени у овосветске грађевине), а није било ни финансијских средстава да се подигну

усред превеликог сиромаштва, јер држава није могла да узме на себе обавезу помагања верских заједница. Једном речју, свуда је владала мерзост и запушченије. По приспећу у Албанију, Архиепископ је наишао на духовну и материјалну пустош преосталу од атеистичког режима, али се није дао заплашити. Био је решен да стање уреди набоље. Отпочео је са отварањем богословије за школовање младих свештеника и повраћајем постојеће црквене имовине, истовремено настојећи да подигне нове цркве. Архиепископ је започео нове програме на подручју здравства, друштвеног старања, просвећивања, пољоприведног унапређења, културе и екологије.

Писац је више десетина књига (истраживања афричких религија, есеји из богословља и историје мисионарства, проповеди...), укључујући и књигу „Ислам, општи преглед“, која је доживела 16 издања и превод на српски, затим Историја живих религија, Суочавање са светом, Мисонарење на Христов начин, До краја земаљског шара, Коегзистенција, Крст и Васкрсење у Албанији. Објавио је више од 200 студија и чланака из догматског и пастирског богословља. Његове студије и чланци објављени су до сада на 17 језика.

Носилац је 27 ордена и награда многих сестринских Православних Цркава и појединих земаља. Међународно је признат његов допринос хришћанском мисионарењу, богословљу и мирној коегзистенцији народâ и религијских заједница.

mitropolija.com